

STEPHEN
KING

HERÄÄMINEN

TAMMI

STEPHEN KING

HERÄÄMINEN

SUOMENTANUT ILKKA REKIARO

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI - HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
REVIVAL ILMESTYI 2014 YHDYSVALLOISSA.

COPYRIGHT © 2014 BY STEPHEN KING
PUBLISHED BY AGREEMENT WITH STEPHEN KING,
C/O THE LOTTS AGENCY, LTD., NEW YORK
AND LICHT & BURR LITERARY AGENCY, DENMARK.
SUOMENKIELINEN LAITOS © KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2015
PAINETTU EU:SSA
ISBN 978-951-31-8186-4

Omistan tämän kirjan joillekin niistä,
joiden ansiosta minulla on katto pääni päällä:

Mary Shelleylle
Bram Stokerille
H. P. Lovecraftille

Clark Ashton Smithille

Donald Wandreille
Fritz Leiberille
August Derlethille

Shirley Jacksonille

Robert Blochille
Peter Straubille

ja ARTHUR MACHENILLE, jonka pienuisromaani
The Great God Pan on kummitellut mielessä kautta elämäni.

”Se kuollut ei oo, mi iäti maata voi,
ja saatossa aikain kummain kuolee kuolemakin toi.”

H. P. LOVECRAFT

I

Viides pyörä. Pääkallovuori. Auvojärvi.

Ainakin yhdessä mielessä elämä todella muistuttaa elokuvaa. Päähenkilöt koostuvat perheestä ja ystävistä. Sivuosissa nähdään naapureita, työtovereita, opettajia ja hyvänpäiväntuttuja. Lisäksi on pikkuosien esittäjiä: nätisti hymyilevä kaupan kassa, paikallisen juottolan lupsakka viinuri, äijät joiden kanssa käyt salilla kolmesti viikossa. Ja statisteja on tuhansia, niitä jotka valahtavat elämän läpi kuin vesi siivilästä, niitä jotka nähdään kerran mutta ei koskaan uudestaan. Teini, joka selailee sarjakuvaromaaneja kirjakaupassa, se jonka ohi ahtaudit (anteeksipyynnön mumisten) päästäksesi aikakauslehtien kimppuun. Valoihin viereiselle kaistalle pysähtynyt nainen, joka levittää lisää punaa huulilleen. Äiti joka pyyhkäisee lapsensa leuasta jäätelöä tienvarsiravintolassa, jonne poikkesit syömään. Katsomossa kierrellyt myyjä, jolta ostit pussillisen maa-pähkinöitä baseballottelussa.

Mutta joskus elämäsi astuu ihminen, joka ei sovi mihinkään näistä lokeroista. Hän on se jokeri, joka putkahtaa pakasta esiin yllättävinä hetkinä vuosien mittaan, usein kriisitilanteissa. Elokuviissa tällaista hahmoa kutsutaan viidenneksi pyöräksi tai muutostekijäksi. Kun hän ilmaantuu elokuvaan, tiedämme hänen olevan mukana, koska käsikirjoittaja on lisännyt hänet mukaan. Mutta kuka on meidän elämämme käsikirjoittaja? Sallimus vai sattuma? Haluan uskoa, että jälkimmäinen. Haluan sitä kaikesta sydämeistäni. Kun mietin Charles Jacobsia – minun viidettä pyörääni, minun muutostekijääni, minun perivihollistani – en kestä ajatella, että hänen ilmaantumisellaan elämäni olisi mitään tekemistä

sallimuksen kanssa. Se nimittäin merkitsisi, että kaikki nämä ikävät asiat, kaikki nämä hirveät asiat, oli tarkoitettu tapahtuviksi. Jos niin on, ei ole olemassa valoa, ja meidän uskomme on joutava illuusio. Jos niin on, elämme pimeässä kuin nisäkkäät koloissaan tai muurahaiset kekonsa uumenissa.

Emmekä ole siellä yksin.

Kuusivuotispäivänäni Claire antoi minulle armeijan, ja eräänä lauantaina vuoden 1962 lokakuussa valmistauduin suurtaisteluun.

Vartuin isossa perheessä – neljä poikaa, yksi tyttö – ja kuopuksena sain paljon lahjoja, mutta Claire antoi aina parhaat. En tiedä, johtuiko se siitä että hän oli vanhin vai siitä että hän oli ainoa tyttö vai kummastakin. Mutta armeija oli ylivoimaisesti paras kaikista niistä hienoista lahjoista, jotka häneltä vuosien varrella sain. Siinä oli kaksisataa vihreää muovisotilasta, joista osalla oli kivääri, osalla konepistooli ja kymmenellä putkimainen vekotin, jota Claire sanoi singoksi. Sarjaan kuului kahdeksan kuorma-autoa ja kaksitoista jeeppiä. Kenties hienointa oli kuitenkin laatikko, johon se oli pakattu: se oli vihreää ja mustaa pahvia, melkein kuin pakki, jossa luki ikään kuin mallineella maalatuin kirjaimin YHDYSVALTAIN ARMEIJAN OMAISUUTTA. Claire oli kirjoittanut alle samanlaisin kirjaimin: KOMENTAJA JAMIE MORTON.

Se olin minä.

”Niitä mainostettiin Terry’n sarjakuvalehden takakannessa”, Claire selitti, kun olin kiljunut riemusta kylliksi. ”Hän ei antanut minun leikata kuponkia irti, koska on sellainen räkänokka kuin on...”

”Pitää paikkansa”, Terry sanoi. Hän oli kahdeksanvuotias. ”Minä olen räkänokka isovelii.” Hän ojensi etu- ja keskisormen haarukaksi ja tukki niillä sieraimensa.

”Lopeta!” äiti komensi. ”Ei sisarkateutta syntymäpäivinä, kiitos. Terry, sormet pois nenästä!”

Claire jatkoi: ”Jäljensin kupongin ja panin postiin. Pelkäsin, ettei lahja tulisi ajoissa, mutta tulihan se. Kiva kun tykkäät siitä.” Ja hän antoi minulle suukon ohimolle. Sinne hän aina suukkonsa antoi. Muistan ne pehmeät suukot vielä nytkin, vuosia myöhemmin.

”Se on mahtava!” huudahdin ja puristin laatikkoa rintaani vasten. ”Siitä tulee ikuinen suosikkini.”

Tämä tapahtui aamiaisen jälkeen – aamiaiseksi oli syöty mustikkaohukaisia ja pekonia, jotka olivat lempiruokiani. Me kaikki saimme syntymäpäivänä lempiruokiamme, ja lahjat annettiin aina aamiaisen jälkeen keittiössä, missä oli puuhella, pitkä ruokapöytä ja iso pulsaattoripesukone, se joka reistaili vähän väliä.

”Jamien kohdalla ikuinen tarkoittaa viittä päivää”, Con huomautti. Hän oli kymmenvuotias, hoikka (joskin myöhemmin hän pyörityi) ja jo silloin taipuvainen luonnontieteelliseen ajattelutapaan.

”Osuvasti sanottu, Conrad”, isä sanoi. Hän oli jo työvaatteissa, puhtaissa haalareissa, joiden vasempaan rintataskuun oli kirjailtu hänen nimensä, Richard. Oikeassa taskussa luki MORTONIN LÄMMITYSÖLJY. ”Hyvin lohkaistu.”

”Kiitos, isä.”

”Palkaksi näsäviisaudestasi pääset auttamaan äitiä aamutiskissä.”

”Tänään on Andyn vuoro!”

”Tänään oli Andyn vuoro”, isä sanoi kaataessaan siirappia viimeiselle ohukaiselle. ”Astiapyhye käteen, herra Näsäviisas. Ja yritä olla rikkomatta mitään.”

”Sinä hemmottelet hänet piloille”, Con sanoi, mutta tarttui pyhyeliinaan.

Con ei ollut täysin hakoteillä siinä, mitä oli sanonut minun ajan-tajustani. Viiden päivän kuluttua peli, jonka olin saanut Andyelta, keräsi pölyä sänkyäni alla (siitä puuttui osia; Andy oli ostanut sen kirpputorilta 25 sentillä). Sinne olivat päätyneet myös Terryiltä saamani palapelit. Con antoi minulle ViewMasterin, ja se kesti hiukan pitempään, mutta joutui lopulta kaappiini, mistä se ei sen koommin palannut.

Äidiltä ja isältä sain vaatteita, koska syntymäpäiväni on elokuun lopulla ja koska aloitin sinä vuonna esikoulun. Uudet housut ja paidat olivat minusta suunnilleen yhtä hauskoja kuin television virityskuva, mutta yritin kiittää innostuneesti. Kaipa nuo näkivät, että teeskentelin – innostuksen teeskenteleminen ei oikein luonnistu kuusivuotiaalta, vaikkakin suurin osa meistä ikävä kyllä

oppi sen taidon varsin pian. Oli miten oli, vaatteet pestiin isossa koneessamme, ripustettiin sivupihan pyykkinarulle ja taiteltiin lopulta lipastoni laatikoihin. Missä ne, kuten lienee tarpeetonta lisätä, pysyivät poissa silmistä ja mielestä, kunnes koitti syyskuu ja oli aika pukea ne päälle. Muistan, että joukossa oli yksi oikeastaan aika kivan näköinen ruskea pujopaita, jossa oli keltaiset raidat. Se päällä kuvittelin olevani supersankari nimeltä Ampiaismies – pahan tekijät, varokaa pistintäni!

Mutta Con erehtyi laatikosta, jossa säilytin sotilaitani. Leikin niillä päivät pääksytysten, yleensä etupihan laidalla, missä oli hiekkakais-tale meidän nurmikkomme ja Methodist Roadin välissä; katukin oli siihen aikaan soraa. Kaikki Harlow'n kadut olivat siihen aikaan asfaltoimattomia paitsi Ysitie ja Vuohivuorelle johtava tie, vuorella näet oli rikkaiden lomahotelli. Muistan miten äiti monta kertaa valitti itku kurkussa, kun taloon levisi kesäpäivinä pölyä.

Parhaat kaverini Billy Paquette ja Al Knowles leikkivät kanssani sotilailla useina iltapäivinä, mutta sinä päivänä, jolloin Charles Jacobs ilmaantui elämääni, olin yksin. En muista, miksi Billy ja Al eivät olleet kanssani, mutta muistan olleeni hyvilläni siitä, että sain vaihteeksi leikkiä omissa oloissani. Silloin en ensinnäkään joutunut jakamaan armeijaani kolmeen divisioonaan. Toiseksi, ja tämä syy oli painavampi, en joutunut kinaamaan heidän kanssaan siitä, kenen vuoro oli voittaa. Minusta oli totta puhuen väärin, että minun piti hävitä milloinkaan, olivathan sotilaat pakkeineen päivineen minun omiani.

Kun esitin tämän ajatuksen äidille eräänä kuumana loppukesän päivänä hieman syntymäpäiväni jälkeen, hän tarttui minua olkapäistä ja katsoi silmiin, mikä oli varma merkki siitä, että luvassa oli taas yksi Elämänopetus. ”Jamie, tuo *minun omastani* puhuminen on monen pahan alku ja juuri. Kun sinä leikit kavereidesi kanssa, sotilaat ovat yhteistä omaisuuttanne.”

”Ai vaikka me olemme taistelussa eri puolilla?”

”Kyllä. Kun Billy ja Al lähtevät kotiin syömään ja sinä keräät sotilaat laatikkoon...”

”Pakki se on!”

”Aivan. Kun laitat sotilaat pakkiin, ne ovat taas sinun. Ihmiset osavat olla toisilleen keljuja monella tavoin – kuten sinulle selviää iän myötä – mutta minusta tuntuu, että kaikki ruma käytös on lähtöisin vain itsekkyydestä. Lupaa, ettet ole koskaan itsekäs!”

Minä lupasin, mutta en silti pitänyt siitä, kun Billy tai Al voittivat.

Sinä lokakuun päivänä vuonna 1962, kun maailman kohtalo oli hiuskarvan varassa Kuubaksi kutsutun pienen trooppisen saaren takia, minä taistelin kummallakin puolella, mistä seurasi, että voitaisin kävi miten kävi. Tiekarhu oli sinä päivänä lanannut Methodist Roadin (”Kunhan siirtää soraa paikasta toiseen”, isä aina vähäteli) ja irtohiekkaa riitti. Kasasin sitä ensin kukkulaksi, sitten isoksi kukkulaksi ja sitten oikein isoksi kukkulaksi, joka ulottui melkein polvien korkeudelle. Aluksi ajattelin kutsua sitä Vuohivuoreksi, mutta se ei kuulostanut omaperäiseltä (olihan oikea Vuohivuori vain yhdeksäntoista kilometrin päässä) vaan suorastaan tylsältä. Hetken harkittuani päätin antaa sille nimeksi Pääkallovuori. Yritin jopa kaivaa siihen kaksi silmäkuopalta näyttävää luolaa, mutta hiekka oli kuivaa ja reiät luhistuivat joka yrityksellä.

”Minkäs teet”, minä sanoin pakissaan koliseville muovisotilaille. ”Elämä on kovaa eikä kaikki aina mene kuten haluaisi.” Se oli isäni lempitoteamuksia, ja koska hänellä oli elätettävänään viisi lasta, hänellä oli varmasti aihetta uskoa siihen. ”Leikitään silti, että ne ovat luolia.”

Asettelin puolet armeijastani Pääkallovuorelle, missä se muodosti varteenotettavan iskujoukon. Aivan erityisesti minulle oli mieleen se, miltä sinkomiehet näyttivät vuorella. Nämä olivat sakuja. Jenkkiarmeijan järjestin nurmikun reunalle. Se sai kaikki jeepit ja kuormurit, koska ne näyttäisivät jänniltä hyökätessään jyrkkää rinnettä ylös. Olin varma, että muutama kaatuisi, mutta jokunen pääsisi huipulle. Ja sinkomiehet jäisivät niiden alle ja anelisivat armoa. Jota ei heruisi.

”Kuolemaan asti!” huudahdin, kun asetin viimeisen amerikkalaisen sankarin paikoilleen. ”Hitsmer, te olette seuraavana.”

Ryhdyin siirtämään niitä eteenpäin rivi riviltä – päästellen sarjakuvamaista konekivääriääntä – mutta samassa taistelukentälle

lankesi varjo. Katsoin ylös ja näin edessäni vieraan miehen. Hän oli siluetti, joka peitti iltapäiväauriongon kullankeltaisen valon – elävä auringonpimennys.

Oli meneillään yhtä ja toista, kuten meidän talossamme aina lauantai-iltapäivisin. Andy ja Con olivat pitkällä takapihallamme ja pelasivat kavereidensa kanssa pallokoulua kovasti mekastaen. Claire oli parin ystävänsä kanssa huoneessaan ja soitti levyjä; kuulin kappaleet ”The Loco-Motion”, ”Soldier Boy” ja ”Palisades Park”. Autotallissa paukkui vasara, kun Terry ja isä korjasivat meidän vanhaa vuoden 1951 mallista Fordia, jota isä kutsui Maantiekiituriiksi. Tai Projektiksi. Kerran kuulin hänen sanovan sitä paskalaariksi – tämän ilmauksen painoin mieleeni kuin aarteen, ja käytän sitä edelleen. Kun haluat helpottaa kurjaa oloasi, hauku jotain paskaksi. Yleensä se auttaa.

Meneillään oli tosiaan yhtä ja toista, mutta juuri sillä hetkellä kaikki tuntui seisahtuvan. Tiedän, että kyse on pelkästä illuusiosta, joka johtuu puutteellisesta muistista (puhumattakaan matkalaukullisesta synkeitä miellelyhtymiä), mutta muisto on joka tapauksessa voimakas. Yhtäkkiä takapihalla ei ollutkaan hihkuvia lapsia, yläkerassa ei soinut levysoitin eikä autotallissa paukkunut metallivasara. Yksikään lintu ei laulanut.

Sitten mies kumartui, ja laskeva aurinko sokaisi minut hänen olkansa yli. Nostin käden varjostamaan silmiäni.

”Anteeksi, anteeksi”, hän sanoi ja siirtyi sen verran, että saatoin katsoa häntä joutumatta samalla siristämään silmiäni. Yläruumiinsa peittona hänellä oli musta kirkossakäyntitakki ja musta paita, jossa oli liperit, ja jalassa farkut ja nuhriset louferit. Oli kuin hän olisi halunnut olla yhtä aikaa kaksi ihmistä. Kuusivuotiaana minä jaoin aikuiset kolmeen ryhmään: nuoriin aikuisiin, aikuisiin ja vanhuksiin. Tämä mies oli nuori aikuinen. Hän painoi kätensä polviin ja katsoi taistelevia sotajoukkoja.

”Kuka te olette?” minä kysyin.

”Charles Jacobs.” Nimi oli hämärästi tuttu. Hän tarjosi kättä. Puristin sitä heti, sillä minulla oli hyvä tavat jo kuusivuotiaana. Meillä kaikilla oli. Isä ja äiti pitivät siitä huolen.

”Miksi teillä on kauluksessa lovi?”

”Koska olen pappi. Kun tästedes käyt sunnuntaina kirkossa, minä olen siellä. Ja jos menet torstai-iltana metodistinuorten raamattupiiriin, olen sielläkin.”

”Herra Latoure oli ennen meidän pappi”, sanoin, ”mutta hän kuoli.”

”Tiedän. Otan osaa.”

”Mutta ei se mitään, koska äiti sanoi, ettei hän joutunut kärsimään vaan pääsi suoraan taivaaseen. Mutta hänellä ei ollut tuolaista kaulusta.”

”Koska Bill Latoure oli maallikkosaarnaaja. Se tarkoittaa, että hän oli vapaaehtoinen. Hän piti kirkkoa auki, kun täällä ei ollut pappia. Hän teki hyvän työn.”

”Meidän isä varmaan tietää teistä”, sanoin. ”Hän on yksi kirkon diakoneista. Siksi hän pääsee keräämään kolehdin. Mutta hänen pitää vuorotella muiden diakonien kanssa.”

”Juuri niin”, Jacobs sanoi ja polvistui vierelleni.

”Rupeatteko te rukoilemaan?” Ajatus oli jossain määrin pelottava. Rukoilu kuului kirkkoon ja raamattupiiriin, jota veljeni ja siskoni sanoivat torstain iltakouluksi. Kun herra Jacobs alkaisi vetää raamattupiirejä, minä olisin mukana ensimmäistä vuotta, ihan kuten koulusakin. ”Jos teillä on asiaa isälle, hän on Terryn kanssa autotallissa. He vaihtavat Maantiekiituriin uutta kytkintä. Tai isä vaihtaa. Terry lähinnä ojentaa työkaluja ja seuraa sivusta. Hän on kahdeksan. Minä olen kuuden. Äiti taitaa olla takakuistilla katsomassa poikien pallokoulua.”

”Minun lapsuudessaani sitä sanottiin palautteluksi”, Jacobs sanoi ja hymyili. Hymy oli mukava. Pidin hänestä heti.

”Niinkö?”

”Niin. Koska pallo piti palauttaa mailalla, kun oli ottanut kopin. Kerrohan, mikä on nimesi.”

”Jamie Morton. Olen kuusivuotias.”

”Niinhän sinä sanoit.”

”Kukaan ei ole varmaan rukoillut meidän etupihalla.”

”Enkä rukoile minäkään. Haluaisin vain katsoa sotilaitasi lähempää. Kummat ovat venäläisiä ja kummat amerikkalaisia?”

”Nämä tässä alhaalla ovat jenkkejä, mutta nuo tuossa Pääkallovuorella ovat sakuja. Jenkkien pitää vallata vuori.”

”Koska se on tiellä”, Jacobs sanoi. ”Pääkallovuoren takana on Saksaan johtava tie.”

”Just niin! Ja pääsaku! Hitsmer!”

”Niin monen pahuuden isä”, hän sanoi. ”Adolf Hitsmer.”

”Tä?”

”Ei mitään. Sopiiko minun sanoa noita vihollisia saksalaisiksi? Tuntuu vähän ilkeältä puhua sakuista.”

”Joo, sopii. Sakut ovat saksalaisia ja saksalaiset sakuja. Isä oli sodassa. Tosin vain viimeisenä vuonna. Hän korjasi kuormureita Texasissa. Olitteko tekin sodassa, herra Jacobs?”

”En ollut, koska olin liian nuori. Liian nuori myös Koreaan. Miten amerikkalaiset valloittavat tuon vuoren, kenraali Morton?”

”Rynnäköllä.” minä kiekaisin. ”Konepistooleilla! Pam! Rätä-tätä-tätä!” Sitten, oikein syvältä kurkustani: ”Ta-ta-ta-ta!”

”Suora rynnäkö vuorelle vaikuttaa isolta riskiltä, kenraali. Teidän housuissanne jakaisin joukkoni kahtia tällä lailla.” Hän siirsi puolet amerikkalaisista vasemmalle ja puolet oikealle. ”Siitä muodostuu pihtiliike, ymmärrättekö?” Hän painoi etusormen ja peukalon päät yhteen. ”Hyökkäys kohteeseen kahdesta suunnasta.”

”Ehkä”, harkitsin. Suora rynnäkö viehätti minua ajatuksena – hurjasti veristä rytinää – mutta pidin silti herra Jacobsin ehdotuksesta. Se oli ovela. Joskus oli kiva olla ovela. ”Yritin kaivaa luolia, mutta hiekka on liian kuivaa.”

”Siltä näyttää.” Hän työnsi sormen Pääkallovuoreen, mutta hiekka mureni ja hautasi luolan. Hän nousi ja pyyhki farkkujensa polvia. ”Minulla on pieni poika, joka olisi varmaan haltioissaan sinun sotilaistasi vuoden tai parin päästä.”

”Hän voi tulla leikkimään vaikka heti jos haluaa.” Yritin olla epäitsekäs. ”Missä hän on?”

”Edelleen Bostonissa äitinsä kanssa. Meillä on paljon pakattavaa. He tulevat luullakseni keskiviikkona. Viimeistään torstaina. Mutta Morris on vielä liian pieni leikkimään sotilailla. Hän osaisi vain heitellä niitä hujan hajan.”

”Kuinka vanha hän on?”

”Vasta kaksi.”

”Hän varmaan pissii vielä housuihinsa!” tokaisin ja aloin kikattaa, mikä ei tainnut olla kohteliasta, mutta en mahtanut itselleni mitään. Ajatus housuihinsa pissivistä lapsista oli hulvattoman hauska.

”Sitä hän tekee”, Jacobs sanoi hymyillen. ”Mutta varmasti hän oppii pidättelemään. Sanoitko, että isäsi on autotallissa?”

”Joo.” Nyt muistin, missä olin kuullut miehen nimen aiemmin: äiti ja isä olivat puhuneet ruokapöydässä uudesta papista, joka oli tulossa Bostonista. *Eikö hän ole kamalan nuori?* äiti oli kysynyt. *On, ja se näkyy palkassa*, isä oli vastannut virnistäen. He olivat kai puhuneet hänestä enemmänkin, mutta en ollut kuunnellut. Andy oli kähminyt itselleen lopun perunamuussin. Hän kähmi sen aina.

”Kokeile sivustatulta”, hän sanoi lähtiessään.

”Hä?”

”Pihtiliikettä”, hän sanoi ja painoi taas peukalon ja etusormen päät yhteen.

”Ai joo. Hyvä.”

Minä kokeilin. Kaikki sakut kaatuivat. Mutta taistelua ei voinut sanoa räiskyväksi, joten yritin suoraa rynnäkköä, jossa jeepit ja kuormurit putosivat poukkoillen Pääkallovuorelta alas ja sakutkin putosivat ja huusivat kuolleessaan epätoivoisesti: ”Ääähhhh!”

Äiti, isä ja herra Jacobs istuivat etukuistilla sillä aikaa, kun taistelu riehui, joivat jääteetä ja puhuivat kirkon asioista – isä oli kuten sanottua diakoni ja äitikin oli alidiakonissa, ei siis korkein diakonisassa mutta toiseksi korkein. Olisitpa nähnyt, miten hienoja hattuja hänellä siihen aikaan oli. Takuulla toistakymmentä. Me olimme silloin onnellisia.

Äiti kutsui veljeni ja siskoni kavereineen tapaamaan uutta pappia. Minäkin nousin lähteäkseni, mutta herra Jacobs viittoi minut takaisin ja kertoi äidille meidän jo tavanneen. ”Jatkakaa taistelua, kenraali!” hän huusi.

Minä jatkoin. Con, Andy ja heidän kaverinsa palasivat takapihalle pelaamaan. Claire ystävineen nousi yläkertaan jatkamaan

tanssiaan (äiti kyllä käski hänen laittaa musiikin hiljaisemmalle, kiitos). Herra ja rouva Morton ja pastori Jacobs kävivät keskusteluun varsin pitkään. Muistan usein hämmästelleeni, miten paljon aikuiset jaksoivat pulista. Se oli kyllästyttävää.

Unohdin heidät, koska kävin Pääkallovuoren taistelua yhä uudelleen monin eri tavoin. Antoisimmassa versiossa – joka oli mukaelma herra Jacobsin pihtiliikkeestä – osa jenkeistä pidätteli saksalaisia edestäpäin ja muut kiersivät yllättämään saksalaiset takaapäin. ”*Achtung*, mitä tämä on olevinaan?” yksi saksalainen huudahti juuri ennen kuin sai kuulan kalloonsa.

Aloin väsyä leikkiin ja mietin, menisinkö syömään kakkua (elleivät Conin ja Andyn kaverit olleet syöneet kaikkea). Samassa taistelutantereelleni lankesi jälleen varjo. Katsoin ylös ja näin herra Jacobsin kädessään vesilasi.

”Lainasin tämän äidiltäsi. Saanko näyttää jotain?”

”Joo.”

Hän polvistui taas ja valutti vettä Pääkallovuorelle.

”Kaatosade!” huusin ja päästelin ukkosen jyrinää.

”No miksei. Salamoikin. Katsopa nyt.” Hän ojensi kaksi sormea suoriksi kuin pirunsarvet ja työnsi ne märkään hiekkaan. Sillä kertaa riät eivät luhistuneet. ”Valmista tuli”, hän sanoi. ”Kaksi luolaa.” Hän asetti kumpaankin yhden saksalaisen sotilaan. ”Heitä on vaikea savustaa tuolta ulos, herra kenraali, mutta amerikkalaiset pystyvät siihen aivan varmasti.”

”Kiitos!”

”Kaada päälle toinen lasillinen, jos hiekka taas kuivuu.”

”Joo.”

”Ja muista viedä lasi takaisin keittiöön, kun lopetat taistelun. En halua joutua ikävyvyksiin äitisi kanssa heti ensimmäisenä päivänäni Harlow’ssa.”

Minä lupasin ja tarjosin kättäni. ”Kättä päälle, herra Jacobs.”

Hän nauroi ja kätteli, ja sitten hän lähti kävelemään Methodist Roadia alas kohti pappilaa, jossa hän perheineen asuisi seuraavat kolme vuotta, kunnes saisi potkut. Katselin hänen peräänsä ja käännyin sitten takaisin Pääkallovuoreen päin.

Ennen kuin pääsin vauhtiin, taistelukentälle lankesi taas varjo, sillä kertaa isän varjo. Hän laskeutui toisen polven varaan varoen litistämstä amerikkalaisia sotilaita. ”Kerrohan, Jamie, mitä tuumit uudesta papistamme?”

”Ihan kiva.”

”Niin minustakin. Ja äidistäsi myös. Hän on aika nuori papiksi, ja jos hänestä on mihinkään, hän siirtyy pian muualle, mutta luulenpa, että hän pärjää hyvin. Etenkin nuorten raamattupiirissä. Nuoruus on siellä valttia.”

”Katso, isä, hän neuvoi miten tehdä luolia. Pitää kastella hiekka niin että se on melkein mönjää.”

”Siltä näyttää.” Hän porrötti tukkaani. ”Pese kädet kunnolla ennen kuin tulet syömään.” Hän otti lasin maasta. ”Vienkö tämän keittiöön?”

”Joo, kiitos.”

Hän lähti lasin kanssa takaisin sisään. Minä palasin Pääkallovuorelle ja huomasin, että hiekka oli taas kuivunut ja luolat olivat luhistuneet. Sotilaat olivat hautautuneet niihin elävältä. Se sopi minulle, olivathan he vihollisia.

Nykyisin olemme herkistyneet karmivasti seksille, eikä kukaan täysijärkinen isä tai äiti päästäisi kuusivuotiastaan yksinään asuvan aikuisen miehen mukaan, mutta juuri niin äitini teki seuraavana maanantai-iltapäivänä, vieläpä vailla huolen häivää.

Pastori Jacobs – äiti käski minun puhutella häntä pastori Jacobsiksi eikä herra Jacobsiksi – käveli Methodist Roadia ylös varttia vailla kolmelta ja koputti hyttysverkko-oveen. Minä olin olohuoneen lattialla värityskirjan kimpussa, ja äiti katsoi televisiota. Hän oli lähettänyt nimensä tv-asemalle ja haaveili voittavansa kuukauden pääpalkinnon, Electrolux-pölynimurin. Hän tiesi, etteivät voitonmahdollisuudet olleet kummoiset, mutta hän sanoi, että toivossa on hyvä kitua. Se oli vitsi.

”Lainaisitteko minulle kuopustanne puoleksi tunniksi?” pastori Jacobs kysyi. ”Autotallissani on jotain, mikä saattaisi kiinnostaa Jamieta.”

”Mitä siellä on?” kysyin noustessani jo lattialta.

”Yllätys. Voit kertoa siitä myöhemmin äidillesi.”

”Äiti?”

”Totta kai”, äiti sanoi, ”mutta vaihda ensin kouluvaatteet pois. Sil-
lä aikaa kun Jamie vaihtaa vaatteet, saisiko pastorille olla jääteetä?”

”Mielellään”, Jacobs vastasi. ”Ja mahtaisitteko suostua tekemään
sinunkaupat ja sanomaan Charlie?”

Äiti mietti tarjousta ja vastasi: ”En, mutta Charlesiin voisin
pystyä.”

Vaihdoin ylleni farkut ja t-paidan, ja koska he alakertaan palat-
tuani juttelivat aikuisten asioista, menin ulos odottamaan koulubus-
sia. Con, Terry ja minä kävimme Ysitien varressa sijaitsevaa koulua,
jossa oli vain yksi luokkahuone – sinne ei ollut meiltä edes puolta
kilometriä – mutta Andy kävi keskikoulua ja Claire oli ensimmäi-
sellä luokalla Gates Fallsin lukiossa, joka oli kaukana joen takana.
He jäivät kyydistä Ysitien ja Methodist Roadin risteyksessä Metho-
dist Hillin juurella.

Näin kun he astuivat bussista, ja kun he raahustivat mäkeä ylös
– kinastellen kuten aina, kuulin heidän äänensä seistessäni posti-
laatikon vieressä odottamassa – pastori Jacobs tuli pihalle.

”Oletko valmis?” hän kysyi ja tarttui minua kädestä. Se tuntui
täysin luontevalta.

”Olen”, vastasin.

Andy ja Claire tulivat vastaan puolimatassa. Andy kysyi, min-
ne olin menossa.

”Pappilaan”, vastasin. ”Pastorilla on minulle yllätys.”

”Älä viivy kauan”, Claire sanoi. ”Tänään on sinun vuoro kattaa
pöytä.” Hän vilkaisi Jacobsiin ja sitten nopeasti sivuun, ikään kuin
tätä olisi ollut vaikea katsella. Siskoni oli toivottoman ihastunut
Jacobsiin jo ennen vuodenvaihetta, ja niin olivat kaikki hänen ystä-
vänsäkin.

”Passitan hänet pian takaisin”, Jacobs lupasi.

Kävelimme käsi kädessä mäkeä alas Ysitielle, jota pitkin pääsi
vasempaan kääntymällä Portlandiin ja oikealle kääntymällä Gates
Fallsiin, Castle Rockiin ja Lewistoniin. Pysähdyimme katsomaan
oikealle ja vasemmalle, mikä oli hölmöä, sillä Ysitiellä ei kulkenut

autoja juuri lainkaan paitsi kesällä, ja jatkoimme sitten heinä- ja maissipeltojen ohi. Maissinkorret olivat jo kuivuneet ja kalisivat leudossa syystuulesa. Saavutimme pappilan kymmenessä minuutissa, soman valkoisen talon jossa oli mustat ikkunaluukut. Sen takana oli Harlow'n ensimmäinen metodistikirkko, mikä oli tyhmä nimi, sillä se oli myös Harlow'n ainoa metodistikirkko.

Shiloh'n kirkko oli Harlow'n toinen pyhäkkö. Isä piti shilohiitteja kohtalaisesti tai vakavasti tärähtäneenä poppoona. He eivät sentään ajelleet kieseillä, mutta kaikki miehet ja pojat pitivät ulkosalla kulkiessaan mustaa hattua. Naisten ja tyttöjen helmat ulottuivat nilkkoihin, ja päässä oli valkoinen hilkka. Isäni mukaan shilohiitit väittivät tietävänsä, milloin maailmanloppu koittaa; päivä oli merkitty tiettyyn kirjaan. Äiti sanoi, että Amerikassa kaikki saivat uskoa mitä lystäsivät, kunhan eivät tekisi kiusaa muille... mutta toisaalta hän ei sanonut, että isä oli väärässä. Meidän kirkkomme oli isompi kuin Shiloh, mutta hyvin karu. Eikä siinä ollut kellotapulia. Joskus oli ollut, mutta hurrikaani oli kaatanut sen vuoden 1920 paikkeilla.

Pastori Jacobs ja minä käännyimme pappilan pihatielle. Oli mielenkiintoista huomata, että hänellä oli sininen Plymouth Belvedere, joka oli tosi makea auto. ”Keppivaihteet vai automaatti?” kysyin.

Hän näytti yllättyneeltä ja hymyili sitten. ”Automaatti”, hän vastasi. ”Sain sen häälahjaksi appivanhemmiltani.”

”Ai pappivanhemmiltanne?”

”Ei vaan appivanhemmiltani”, pastori vastasi hymyillen. ”Pidätkö autoista?”

”Me kaikki pidämme”, vastasin tarkoittaen koko perhettäni, vaikkei se kai pitänyt täysin paikkaansa äidin ja Clairen suhteen. Naiset eivät näyttäneet ymmärtävän autojen vetovoimaa. ”Kun Maantiekiituri on saatu kuntoon, isä ajaa sillä kilpaa Castle Rockin radalla.”

”Ihanko totta?”

”No itse asiassa ei isä. Äiti sanoi, että se on liian vaarallista, mutta joku muu ajaa. Ehkä Duane Robichaud. Hän pitää Brownien kauppa äitinsä ja isänsä kanssa. Hän ajoi Castle Rockin radalla viime

vuonna, mutta moottori syttyi palamaan. Isä sanoi, että Duane etsiskelee uutta kärryä.”

”Käyvätkö Robichaudit kirkossa?”

”No...”

”Tuo tarkoittanee samaa kuin ’ei’. Astutaanpa talliin, Jamie.”

Siellä oli hämärää ja haisi ummehtuneelta. Pelkäsin hiukan varjoja ja hajua, mutta Jacobs ei näyttänyt olevan niistä millänsäkään. Hän ohjasi minut peremmälle hämärään, pysähtyi ja osoitti sormella. Säpsähdin nähdessäni mihin hän osoitti.

Jacobs naurahti siten kuin on tapana, kun ihminen on ylpeä jostain. ”Tervetuloa Auvojärvelle, Jamie.”

”Vau!”

”Panin sen tässä pystyyn odotellessani Patsyn ja Morrisin saapumista. Minun pitäisi laittaa taloa kuntoon ja olenkin tehnyt kaikenlaista – korjasin sentään kaivopumpun – mutta en pysty enää tekemään paljoakaan ennen kuin Patsy saapuu huonekalujen kanssa. Äitisi ja muut alidiakonissat tekivät hienoa työtä, kun siivosivat talon. Herra Latoure kävi täällä Orr’s Islandista saakka, eikä pappilassa ole asuttu toisen maailmansodan jälkeen. Minä kiitin äitiäsi, mutta en panisi pahakseni, jos kiittäisit häntä puolestani uudestaan.”

”Ilman muuta”, sanoin, mutta toiset kiitokset taisivat jäädä välittämättä, koska en oikein kuunnellut hänen puheitaan. Kaikki huomioni oli kiinnittynyt pöytään, joka oli vallannut melkein puolet autotallista. Pöydällä oli vihreänä kumpuilevaa maastoa, jonka rinnalla Pääkallovuori kalpeni. Olen sittemmin nähnyt monta sellaista maisemaa – lähinnä lelukauppojen ikkunoissa – mutta niissä kaikissa on viilettänyt sähköjunia monimutkaisella raidevyyhdyillä. Pastori Jacobsin pystyttämällä pöydällä ei ollut junia, eikä se ollut varsinainen pöytäkään vaan sahapukkien päälle laskettu lastulevyjen kokonaisuus. Levyille oli rakennettu pienoiskokoinen maalaismaisema, jolla oli pituutta nelisen metriä ja leveyttä puolitoista. Melkein puolimetriset voimajohtopylväät marssivat vinosti maiseman poikki, ja sitä hallitsi järvi, jonka ihka oikea vesi kiilsi kirkkaansinisenä jopa tallin hämärässä.

OLETKO VALMIS KOHTAAMAAN SEN
MIKÄ RAJAN TAKANA ODOTTAA?

#kirja
WWW.KIRJA.FI

84.2 ISBN 978-951-31-8186-4

